

Το συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στις 29 Σεπτεμβρίου, με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των φορέων που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (αρμόδια υπουργεία, εποπτικές αρχές, Ελληνική Ένωση Τραπεζών κ.ά.) και υπό την αιγίδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, έδωσε την ευκαιρία για ένα γόνιμο και εποικοδομητικό διάλογο.

Η Ελληνική Ένωση Τραπεζών είχε την ευκαιρία να αναδείξει τον κεντρικό ρόλο του τραπεζικού συστήματος στην καταπολέμηση του ξηπλύματος βρώμικου χρήματος και το ρόλο της ΕΕΤ στην επίτευξη της απαιτούμενης διατραπεζικής συνεργασίας, αλλά και να προτείνει μέτρα ενίσχυσης της συνεργασίας και αποτελεσματικότητας στην όλη διαδικασία.

Ο ρόλος του τραπεζικού συστήματος και της ΕΕΤ στην αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Συνέδριο υπό την αιγίδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Η σημασία που δίνουν τα πιστωτικά ιδρύματα στο θέμα αυτό δεν είναι κάτι καινούριο. Άρχισε να απασχολεί ιδιαίτερα τις ρυθμιστικές και δικαστικές αρχές, καθώς και τις αρμόδιες εποπτικές αρχές των πιστωτικών ιδρυμάτων, ήδη από τη δεκαετία του '80. Εκτιμώντας ότι, όταν τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοδοτικοί οργανισμοί χρησιμοποιούνται για τη νομιμοποίηση του προϊόντος παράνομων δραστηριοτήτων, η φερεγγυότητα και η σταθερότητα του ενεχόμενου ιδρύματος ή οργανισμού, αλλά και η αξιοπιστία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του μπορούν να κλονιστούν σοβαρά – κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια της εμπιστοσύνης του κοινού –, άρχισαν να αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες ρυθμιστικής παρέμβασης σε διεθνές, κοινοτικό και εθνικό επίπεδο.

Ο ρόλος της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών ως φορέα εκπροσώπησης των εγκατεστημένων στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων συνίσταται στο να:

(α) Παρακολουθεί τις ρυθμιστικές εξελίξεις σε όλα τα επίπεδα (διεθνές, κοινοτικό και εθνικό). Προς το σκοπό αυτό συμμετέχει στην Anti-Money Laundering Committee της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (FBE) και παρακολουθεί τις εργασίες της European Banking Industry Committee (EBIC), των δύο δηλαδή βασικών οργάνων εκπροσώπησης των ευρωπαϊκών τραπεζών για αυτά τα θέματα.

(β) Επεξεργάζεται τις δρομολογούμενες ρυθμιστικές εξελίξεις και ενημερώνει έγκαιρα τις τράπεζες-μέλη της, μέσω της αρμόδιας διατραπεζικής επιτροπής. Ειδικά στη σημερινή συγκυρία, κύρια πηγή των ρυθμιστικών παρεμβάσεων στο χρηματοπιστωτικό τομέα αποτελούν οι νομικές πράξεις που θεσπίζονται σε κοινοτικό επίπεδο στο πλαίσιο της προσπάθειας που καταβάλλεται για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Ωστόσο, οι ρυθμιστικές παρεμβάσεις σε κοινοτικό επίπεδο για θέματα που αφορούν την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας, εκπορεύονται σε μεγάλο βαθμό, μαζί ίσως και με τα θέματα κεφαλαιακής επάρκειας, από τις ρυθμιστικές παρεμβάσεις σε διεθνές επίπεδο.

(γ) Παρεμβαίνει κατά το στάδιο επεξεργασίας του ρυθμιστικού πλαισίου προκειμένου να προωθήσει τις θέσεις του τραπεζικού συστήματος. Πρόσφατο παράδειγμα αποτελεί η αποστολή παρατηρήσεων επί του σχεδίου νόμου για την ενσωμάτωση της δεύτερης Κοινοτικής Οδηγίας 2001/97/ΕΚ. Η ΕΕΤ διαπίστωσε με ικανοποίηση πως αρκετές από τις παρατηρήσεις της επί του αρχικού σχεδίου, που της γνωστοποιήθηκε στα τέλη του 2004, έγιναν αποδεκτές και συμπεριλήφθηκαν στο νεότερο σχέδιο νόμου, έστω και αν δεν συμμετείχε με εκπρόσωπό της στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή.

(δ) Αξιολογεί τις συνέπειες των νέων ρυθμίσεων με γνώμονα την αποτελεσματικότερη κανονιστική συμμόρφωση του τραπεζικού συστήματος, διότι μόνο έτσι μπορούν να αντιμετωπιστούν κίνδυνοι επιβολής νομικών κυρώσεων, σημαντικών οικονομικών ζημιών, αλλά και απώλειας φήμης.

(ε) Υποστηρίζει το έργο των τραπεζών-μελών της που δραστηριοποιούνται στις βαλκανικές χώρες, είτε μεμονωμένα είτε σε συνεργασία με αντίστοιχες ενώσεις τραπεζών των χωρών αυτών, κυρίως σε επίπεδο σεμιναριακής υποστήριξης και ανταλλαγής επισκέψεων μεταξύ εξειδικευμένων για το συγκεκριμένο θέμα τραπεζικών στελεχών.

(στ) Συμμετέχει η ίδια με εκπρόσωπό της στον αρμόδιο εθνικό φορέα του άρθρου 7 του Ν. 2331/1995, κάτι που θα συνεχιστεί και μετά την αναμενόμενη τροποποίηση του νόμου¹.

(ζ) Ικανοποιεί την ανάγκη των τραπεζών-μελών της ΕΕΤ για κατάρτιση του προσωπικού τους σε σχέση με τις επερχόμενες αλλαγές του κανονιστικού πλαισίου που αφορά την καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού εγκλήματος σε διεθνές, κοινοτικό και εθνικό επίπεδο.

Για την Ελληνική Ένωση Τραπεζών ο τραπεζικός τομέας αποτελεί το βασικό πυλώνα του μηχανισμού παρακολούθησης ύποπτων συναλλαγών και το επίκεντρο του υφιστάμενου συστήματος δίωξης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Σε αυτό το πλαίσιο θεωρούμε πως θα πρέπει:

- Να ενισχυθεί η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφόρησης, μεταξύ τραπεζών και του αρμόδιου εθνικού φορέα σε σχέση με το ποσοστό των αναφορών για ύποπτες συναλλαγές νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, οι οποίες κατέληξαν σε ποινική δίωξη.
- Να συγκεκριμενοποιηθούν τα κριτήρια αναφοράς ύποπτων συναλλαγών με όρους ποιοτικής αξιολόγησης, πέραν των ποσοτικών κριτηρίων. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιστεί η υιοθέτηση ομοιόμορφων μοντέλων εσωτερικού ελέγχου και διαδικασιών, που θα στοχεύουν στο «πρόσωπο» που πραγματοποιεί τη συναλλαγή και όχι στη μεμονωμένη κάθε φορά «συναλλαγή».
- Να εξεταστεί η πιθανότητα αποστολής από τα πιστωτικά ιδρύματα, των αναφορών ύποπτων συναλλαγών προς τον αρμόδιο εθνικό φορέα, μέσω ενός κρυπτογραφημένου και ελεγχόμενης πρόσβασης ηλεκτρονικού αρχείου, και όχι με την αποστολή και διαβίβαση εμπιστευτικού εγγράφου όπως συμβαίνει σήμερα. Τα ειδικότερα στοιχεία του αρχείου θα διαμορφωθούν και συμφωνηθούν στο πλαίσιο διαβούλευσης υπό το συντονισμό του ΥΠΟΙΟ και με συμμετοχή της ΤτΕ, της Επιτροπής του άρθρου 7 του Ν. 2331/1995 και των πιστωτικών ιδρυμάτων.

¹ Έργο της Επιτροπής είναι η συγκέντρωση, αξιολόγηση και διερεύνηση των πληροφοριών που διαβιβάζονται σε αυτήν, ως ύποπτες συναλλαγών νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 6 του νόμου αυτού.